

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal Strada Iorga
(volt Jókai-uca) Nr.
10. Telefonszám 875.
Előfizetési ár egész évre
500 lej, félre 280 lej,
negyedévre 150 lej, egy
hónapra 50 lej. — Kül-
földre ezeknek az árak-
nak a kétszerese. — Hír-
detések tarifa szerint

Cluj - Kolozsvár, 1928.
II. évfolyam 158. szám

Ara számonként 2 lej
Péntek július 13.

MAI VILÁG

A Mai Világ az embe-
riesség szellemi és erköl-
csi megújulásáért, az
ellentétnek békés ki-
egyenlítéséért, a nem-
zetek és osztályok sza-
bad szövetségéért és a
népkiszármazások kultúr-
lis, gazdasági és politi-
kai egyenjogúságáért
száll sikra a betű erejével

Főszerkesztő: KÁDÁR IMRE Főmunkatársak: KÓS KÁROLY, MOLTER KÁROLY Felelős szerkesztő: SERESS JÓZSEF

Nehezen születik meg a háboruellenes paktum

Berlin, július 12.) Az Egyesült-
Államok Berlinben székelő nagy-
követének tegnap nyújtotta át
Schubert helyettes külügyminisz-
ter a háboruellenes paktumter-
vezetre vonatkozó német válasz-
jegyzéket.

A német kormány közölte, hogy
fentartás nélkül elfogadja a pak-
tumot.

(Páris, július 12.) A francia mi-
nisztertanács tegnap ülést tartott,
amelyen Briand külügyminiszter
ismertette a háboruellenes pak-
tumtervezet ügyében Amerikának
átnyújtandó francia jegyzéket. A
minisztertanács a jegyzék szöve-
gét elfogadta. Franciaország —
amint a jegyzék megállapítja —
örömmel fogadja el azokat az
alapelveteket, amelyek az amerikai
paktumtervezetben vannak lefek-
tetve, de mindazonáltal vannak bi-
zonyos fentartásai és álláspontja
szerint össze kell egyeztetnie a
békeszerződések, a locarnói szer-
ződés és más diplomáciailag vál-
lalt kötelezettségeinek alapelveivel.

(London, július 12.) Az angol alsóház-
ban egy interpelláció során kérdést in-
téztek a kormányhoz a háboruellenes
paktumtervezet ügyében. Chamberlain,
aki most tért vissza szabadságáról Ang-
liába, kijelentette, hogy a kormány leg-
később e hó végéig elküldi válaszáat az
Egyesült Államoknak. A kérdést a kor-
mánynak alapos megfontolás tárgyává
kell tennie.

Amint látható, a kormányok nem
nagyon lelkesednek a békéért.

Betörték a villanygyár irodájába

(Cluj-Kolozsvár, július 12. Saját tud.)
Az Erzsébet-fürdő udvarán levő Első
Romániai Villanygyár irodahelyiségébe
az éj folyamán ismeretlen tettesek be-
törttek. A betörők az iroda egyik ablak-
ának üvegtábláját vágták ki gyémánt-
vágóval és úgy jutottak be. A betörők,
akik, mint a jelek mutatják, többen le-
hettek, vésővel feltörték a kizárólag
és onnan nagyobb pénzösszeget tulajdo-
nitottak el. Azonkívül még több érté-
kes tárgyat és ruhaneműt is elvittek. Ma
reggel jelentették az esetet a III. kerü-
leti rendőrségen, ahonnan a kerületi ka-
pitány kiszállt a helyszínre és megkezdte
a vizsgálatot. A körülményekből kitün-
nik, hogy a betörést csak olyanok követ-
hették el, akik tisztában voltak a terep-
pel. Ennek alapján indították el a nyo-
mozást és a gyanú egy Diószegi Béla
nevezetű kolozsi illetőségű egyénre há-
rult, aki az irodába bejáratos volt.

A szamosmegyei prefektus autószerencsétlensége

(Dej-Dés, július 12.) Szamosmegye
prefektusa, dr. Grosu Nicolai, tegnap
délután Kolozsvárról autóján Dés felé
indult. Szamosfalvánál egy éles kanya-
rónál a nagy gyorsasággal haladó autó
első két kereke egy hidnál az árokba
fordult, a hátsó két kerék pedig meg-
akadt a hid pillérjében. A prefektus és
sofförje kiestek az autóból, de komo-
lyabb bajuk nem történt.

Harmincmillió dollár előleget kap a kormány a nagy kölcsönre

(Bucuresti, július 12.) A francia és
angol bankárok ma megérkeznek a fő-
városba. Kormánykörök szerint érkező-
süknek csak formális jellege van, miután
a miniszterelnöknek sikerült Rist fran-
cia bankkormányzóval mindenben meg-
állapodnia, úgy, hogy most már csak a
kölcsönszerződés aláírása van hátra.

A megállapodást e hét végén feltétle-
nül aláírják s annak alapján a parla-
mentet azonnal összehívják, hogy rati-
fikálja a szerződéseket és megengedje az
újabb bankjegykibocsátást.

Eddig úgy volt, hogy Franciaország

300 millió frankot ad előlegül a stabili-
záció keresztülvitelére. Mai jelentések
szerint azonban nem 300 millió frank-
ról, hanem 35 millió dollárról van szó,
tehát a 80 millió dolláros kölcsönnek
csaknem felét adná előlegül. A kölcsön
további részleteinek megfizetésére öszire
kerülne sor s akkor történnék meg a
kölcsön lanszrozása is a külföldi piaco-
kon.

Kormánykörökben ismét a legtelje-
sebb optimizmussal beszélnek a helyzet-
ről s a kormány helyzetét végképp meg-
erősödöttnek hirdetik.

Megtalálták a Nobiletől elszakadt Malgreen-csoportot

(Moszkva, július 12.) Sosnovszki piló-
ta, ki a Krasszin jégtörő gőzsről elin-
dult a Vigliery-csoport felkutatására, az
északi szélesség nyolcvanadik fokának
harminckettedik perce és a keleti hosszú-
ság huszonötödik fokának negyvenötödik
perce alatt fölfedezte az eltűntnek vélt
Malgreen-csoportot, amely annak idején
Nobile expedíciójából indult ki. A cso-
portnak három tagja van. Kettő közülük
zászlóval integetett az orosz pilótának, a
harmadik meg feküdt. Sosnovszki pilóta
most arra törekszik, hogy megfelelő le-
szálló terepet szpon, hol felvehetné gé-
pére a régóta szenvedő embereket.

(Longyear, július 12.) Vity Ekman
svéd repülő ma megérkezett a Tanyja

nevű gőzsrre. A svéd pilóta repülőgépe
feltűnően kicsiny és szakkörökben nem
sok reményt fűznek vállalkozásának si-
keréhez. A svédek általában nagyon ked-
vezőtlennek látják a Vigliery-csoportnak
a helyzetét.

(Oslo, július 12.) Sosnovszki orosz pi-
lóta jelentését a megtalált Malgreen-cso-
portról nagy örömmel fogadták. Egyesek
azonban kedvezőtlenül ítélik meg azt a
helyzetet, hogy a Krasszin orosz jégtörő
hajónak szénkészlete fogytán van s így
kénytelen ismét visszajönni, hogy szenet
vegyen föl. Attól tartanak, hogy ezidő
alatt a Vigliery-csoport elpusztulna a
jégmezőkön.

Feltalálták és nagy sikerrel bemu- tatták a pilótanélküli repülőgépet

Páris, július 12. A civilizáció megint óriási lépéssel haladt előre.
A Petit Journal jelentése szerint bemutatták Boucher Max mérnöknek
új konstrukciója repülőgépét, mely pilóta nélkül repül és irányítódik.
A gépet a földről rádióhullámok segítségével vezetik és állítólag sokkal
jobban működik, mint az emberek által vezetett gépek. Igen érdekes,
hogy az elektromos hullámok által dirigált pilótanélküli repülőgép
eszméje Karinthy Frigyes tizenöt év előtt irt „Holnap reggel” című
drámájában szerepelt először. Előbb a költő sejt meg valamit és azután
a gyakorlati élet megvalósítja.

Megszüntetik a kolozsvári angyalgyárakat

A kolozsvári rendőrprefektura feltűnést keltő csecsemővédelmi rendelkezése

Cluj-Kolozsvár, július 12. Saját tud.)
Mihai alezredes-rendőrprefektus és Fo-
dor Alexandru tisztifőorvos aláírásával
feltűnést keltő rendelet jelent meg, mely
egyszerre és mindenkorra végét fogja
vetni azoknak a lelkiismeretlen garáz-
dálkodásoknak, melyek következtében
évente számos csecsemő halt el ide-
jekorán.

A rendőrprefektus és tisztifőorvos
megállapításai szerint Kolozsváron szá-
mos angyalgyár működik, melynek igaz-
gatói lelkiismeretlen asszonyok, kik
dajkaságba felvállalják olyan anyák

gyermekét, kiknek számára a gye-
rek terhet jelent

és bánásmódjukkal pedig az ártatlan
csecsemőből rövid idő alatt angyalkát
csinálnak.

A rendelet szerint, melyet különben
kiplakátíroznak és amely kifüggesztése-
kor lép életbe,

gyermekeket dajkaságba csak úgy
lehet fogadni, ha előbb ezt a rend-
őrségen bejelentik.

A rendőrprefektura a dajkaságba fogá-
dásra engedélyt ad, de csak akkor, ha
azt az egészségügyi hatóságok vélemé-
nyezték és

Szerviz vásár!

Karlsbadi ebédlő szerviz 850 L
Karlsbadi kávé szerviz 280 L
Karlsbadi csésze párja 20 L
6 személyes metszeti üvegszerviz 180 L

Fischer üvegudvar CLUJ

a dajkaságba fogadó lakását me-
felelőnek találják gyereke nevelési cé-
lokra.

A rendelet kifüggesztésétől számított
48 órán belül

jelentkezni tartoznak mindazok, kik
gyereket vállaltak dajkaságba,

hogy a hatóságok megvizsgálják lakásu-
kat és a gyerekekkel való bánásmódot,
mely ha megfelelő, engedélyt kapnak a
csecsemő további nevelésére.

A kerületi rendőrhatalóságok és a rend-
őrorvosok vannak megbízva azzal, hogy
a csecsemők dajkái feletti ellenőrzést
gyakorolják.

Mindazokat, kik a rendelet ellen véte-
nek, a törvény teljes szigorával sújt-
ják.

A rendeletnek csecsemővédelmi szem-
ponthból igen nagy jelentősége van.

Elfogott varrógéptolvajok

(Cluj-Kolozsvár, július 12. Saját tud.)
Az éj folyamán jó fogást csinált a III.
kerületi rendőrség. Sikertől kézrekeri-
teni két besurranó tolvajt, névszerint
Dan Nichitát és Dan Juliát, akik az
utóbbi időkben több varrógépet tulajdo-
nitottak el kolozsvári lakosoktól. Tizen-
három varrógéptolvást ismertek be.

Elhuzódik a jugoszláv kormányválság

(Belgrád, július 12.) Az összes
politikai pártokban mindinkább az
a vélemény alakul ki, hogy tel-
jesen semleges kormány tudja
megoldani a belpolitikai krízist.
Általában azt szeretnék, hogy egy
teljesen semleges kormány ve-
zesse le a régen ohajtott szabad-
választásokat. A király kihallga-
táson fogadta tegnap Vukicsevics,
Marinkovics és Davidovics párt-
elnököket. Politikai körökben úgy
gondolják, hogy a három párt-
vezér kihallgatásának célja az volt,
hogy Sándor király megismerked-
jen a különböző politikai pártok
állásfoglalásával.

„Bernády György románokat akart akasztatni és megakadályozta Lengyelország belépését a kisantantba”

A marosvásárhelyi polgármester rágalmazásért beperelte Maior Victor volt prefektust
A tiszt ügyész a demagóg hazafiaskodás ellen — Titokzatos módon eltűntek az akták, amelyek Maior vádjainak nevetséges voltát bizonyították

(Tárgalmures-M.-vásárhely, július 12.)

Nem mindennapi érdekességi politikai pert tárgyalt tegnap a marosvásárhelyi törvényszék Mikó-tanácsa. A per vádlottja Maior Victor volt vásárhelyi prefektus volt, míg a magánvádat dr. Nestor Iustin városi főügyész képviselte Bernády György dr. vásárhelyi polgármester megbízásából. Az érdekes rágalmazási bűntény óriási érdeklődést keltett. A reggel 8 órakor kezdődő tárgyaláson megtöltötték a tárgyalótermet a rendkívül érdekes eset iránt érdeklődő politikuskok és jogászok.

Ha a volt prefektus haragszik a polgármesterre

Még az 1926. évi képviselőválasztások előtt történt, hogy országszerte lefolytak a községi választások. A marosvásárhelyi polgárság bizalma a választásokon Bernády György listáját juttatta győzelemre, aki örök érdemeket szerzett építőmunkájával s akit a választások eredményeképpen a kormány Marosvásárhely polgármesterévé ki is nevezett. A volt prefektus azonban nem tudott a városi tanácsba, mint választott törvényhatósági bizottsági tag bejutni és ezért lehetetlenné akarta tenni az ország egyedüli magyar polgármesterének működését.

Lengyelország Bernády miatt nem lépett be a kisantantba

Maior Victor volt prefektus azonban mégis bekerült a városi törvényhatósági bizottságba, ha nem is mint választott tag, de mint jogszerinti tanácsos, miután a mezőgazdasági kamara őt delegálta a tanácsba.

Egy ideig semmi baj nem volt. 1926 május 25-én azonban Maior prefektus úgy gondolta, hogy

itt az ideje, mikor Bernádyt lehetlenné lehet tenni

és lemondó levelet küldött a városi tanácsnak, melyben megírta, hogy kénytelen lemondani törvényhatósági bizottsági tagságáról, mert Bernády Györggyel együtt dolgozni számára lehetetlen. Lemondási okul azt hozta fel, hogy Bernády olyan működést fejt ki, mely mindenképpen alkalmas arra, hogy az ország tekintélyét és jóhírnévét

kompromittálja a velünk barátságos hatalmak előtt, kikkel Bernády Romániát össze akarja veszíteni,

többek között Lengyelországgal is, mely ezért nem lép be a kisantantba.

Maior prefektus a magyarságot is védi

Levelének további részében a fajvédő velleitásairól ismert Maior Victor egyszerre magyarbarátnak esapott fel és kijelentette, hogy első indokain kívül még azért sem dolgozhatik együtt Bernády tanácsával, mert az öttágu állandó választmányban a magyarság, mely a város lakosságának zömét képviseli, csak egy taggal van képviselve, mialatt a csekély számú zsidóság két taggal, Radó Sándor mérnökkel és dr. Sebestyén Miklós ügyvéddel van képviselve. (Mint érdekességet említjük meg, hogy Radó mérnök

sohasem volt zsidó

és úgy őt, mint dr. Sebestyént magyar-párti listán választották meg.

Bernády románellenes viselkedése

Hogy a vádakat mindenben betetőzze, végül azzal is megvádolta Bernádyt, hogy olyan románellenesen viselkedik, hogy a városháza több főtisztviselője kénytelen volt emiatt állását elhagyni.

Bernády polgármester az ellene felhalmozott súlyos vádakat jelentette a belügyminisztériumnak és vizsgálatot kért maga ellen. A belügyminiszter a vizsgálat lefolytatására dr. Starak Victor Hugó közigazgatási vezérfelügyelőt delegálta, kinek jelentése alapján felhatalmazta Bernádyt, hogy

indítson pört rágalmozója ellen.

Bernády megindította az eljárást a rágalmozó Maior Victor ellen, ki a vizsgálóbíró előtt újabb súlyos vádakat emelt Bernády ellen.

Maior azzal vádolta meg Bernádyt, hogy 1916-ban, mikor főispán volt, listát készített a vásárhelyi román polgárokról, akiket

internáltatott és fel akart akasztatni.

Továbbá azt a vádat is felhozta, hogy összeakarta veszíteni Lengyelországot Romániával, mely barátságos érzelmeket táplál Románia és a kisantanttal szemben. Vádjai bizonyítására felemlítette, hogy Lengyelország hivatalosan kérte a marosvásárhelyi Bem-szobor fényképét, miután ott is fel akarták állítani a legendáshíri szabadsághős szobrát. Bernády azonban, hogy Romániának rossz hírét költse, a szobrot, melyet az impériumváltozás első idejében garázdálkodó katonák összetörttek,

olyan állapotban rekonstruáltatta és fényképezette le, mely nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy Lengyelország megváltoztassa Romániával szembeni jóbarátságát.

Ami pedig az internálással kapcsolatos vádakat illeti, azokról azt állította, hogy dr. Vargha Lajos, volt rendőrfőkapitány mesélte el neki titoktartás mellett még 1916-ban. Ezenkívül Rusu főesperes, szenátor, ki Sopronban volt internálva, szintén tanúsíthatja állításai igazságát.

Újabb vizsgálat

A belügyminisztérium Bernády kérésére újabb vizsgálatot vezetett be a volt prefektus vádjai ügyében és megállapította, hogy azok alaptalanok. Az összetört Bem-szobrot nem Bernády, hanem Metz városi főmérnök fényképezte le, kinek a polgármester kiosztotta az ügyet elintézés végett. Ami pedig az internálással kapcsolatosan felhozott nevetséges vádakat illeti, megállapítást nyert, hogy Opreanu Nicolae, ki szintén rajta volt az internálándók listáján, felkérte Bernádyt, hogy interveniáljon a román polgárok ügyében. Bernády tudomására hozta Opreanunak, hogy az internáló rendeletet a hadvezetőség adta ki, de közbenjárásával el tudja érni azt, hogy mindazok, kik az internálándók listáján szerepelnek, Marosvásárhelyt

maradhatnak, ha kötelezik magukat arra, hogy a hatóságok tudta nélkül nem hagyják el a várost. Opreanu és a többiek, kik így cselekedtek, Vásárhelyen maradtak és egy hajukszála sem görbült meg. Rusu főesperes azonban megszökött Vásárhelyről és a környékbeli falvakban rejtőzködött. Rusu esperest az egyik faluban elfogták a esendőrok és letartóztatták. A főesperest beszállították a vásárhelyi rendőrségre, melynek dr. Vargha Lajos volt a főkapitánya. Vargha főkapitány azután Sopronba internáltatta a főesperest. Megállapítást nyert, hogy Rusu főesperest II. osztályu kocsiban a legudvariasabb formák között kísérte egy polgári ruhás rendőr Sopronban és nem, mint azt Maior állította, hogy láncra verve vitték volna.

Eltűnik a vizsgálat ügyesomója a törvényszék irattárából

A tegnap délelőtti tárgyaláson óriási meglepetést keltett, hogy a Bernády ellen lefolytatott vizsgálat eredményeit tartalmazó ügyesomag eltűnt a per aktái közül. Porubsky ügyvéd, Maior Victor védője, miután a per elhalasztását kérte, azt állította, hogy Bernádyék tüntették el a vizsgálat ügyesomóját a per iratai közül.

Bernády a legszélesebbkörű bizonyítást kéri

Dr. Nestor a magánvád képviselőben rámutatott arra, hogy

ha valakinek érdekében állott a vizsgálat adatait eltüntetni, az csak Maior lehetett.

Kérte a törvényszéket, hogy engedje meg Maior Victor számára a legszélesebbkörű bizonyítást.

Maior Victor volt prefektus azt hangoztatja a bíróság előtt, hogy mindig bátran küzdött a románság érdekeiért minden uralom alatt és a hazafiassága vezette őt Bernády elleni harcában is.

Dr. Nestor városi főügyész rámutatott arra, hogy a hazafiasságot senki sem használhatja ki saját céljaira, pedig az utóbbi időben általános szokássá vált.

Minden második erdélyi román arra hivatkozik, hogy internálva volt és hogy fel akarták akasztani, minden második regáti román pedig azt emlegeti, hogy Mărăsestinél járt volna.

Kéri a bíróságot, hogy hallgassa ki az internálások ügyében Opreanu Nicolae, ki maga is rajta volt az internálándók listáján. Az internálattakkal való bánásmód ügyében Pál Sándor, Szőke Dénes és Farkas Grigorie rendőrök, Pál Miklós és Kádár István rendőrmesterek és dr. Telegdy Márton rendőrtisztviselő kihallgatását kérte.

Maior Victor védője pedig több volt városi tisztviselőnek tanuként való kihallgatását kérte.

A bíróság a szencziós ügyben a legközelebbi tárgyalást január 21-ére tűzte ki.

SZINHÁZ

HETI MŰSOR

Csütörtök: A levél. (Angol bűntényi drámai újdonság. Poór Lili és Janovics Jenő dr. fellépésével. Mozi-helyárak: 50, 40, 30, 20, 10 lej. Sorozatszám 361.)

Péntek: Hókuszpókusz. (Újdonság először. A budapesti Vigszínház óriási sikerű újdonsága. Curt Götz híres komédiája. Karinthy Frigyes fordításában. Sorozatszám 362.)

Szombat: Hókuszpókusz. (Újdonság 2-odszor. Sorozatszám 363.)

Vasárnap délután 6-kor: Marika. Mozi-helyárak: 50, 40, 30, 20, 10 lej. Sorozatszám 364.)

Vasárnap este 8³/₄-kor: A cárnő. Délutáni mérsékelt helyárakkal. Poór Lili fellépésével. Sorozatszám 365.)

Hétfő: A templom egere. (Újdonság 4-edszor. Mozi-helyárakkal: 50, 40, 30, 20, 10 lej. Sorozatszám 366.)

A műsorra tűzött összes előadások jegyei előre válthatók délelőtti 9-től 1-ig és délután 2 órától 9 óráig.

A SZINHÁZI IRODA HIREI

Hókuszpókusz. Ragyogó újdonságot fog bemutatni holnap este a Magyar Színház. Egy vidéki német városban adták elő legelőször a Hókuszpókusz, szerzője egy ismeretlen nevű vidéki színész: Curt Götz volt. A darabnak olyan hallatlan sikere volt, hogy Európa összes színházai felfigyeltek rá. Néhány hét múlva már Berlinben adták elő, utána az összes német színházok. A vidéki színész darabja a haldokló és csőd szélén álló színházak egész seregét mentette meg a bukástól. A Curt Götz nevét színpadra kapta a világ-hír s egyszerre 10 nyelvre fordították le a Hókuszpókusz-t s akárhol adták elő, mindenütt óriási sikere volt. A magyar színházoknak külön szerencséjük van a Hókuszpókusz-szal, mert magyar nyelvre Karinthy Frigyes fordította s az ő fordításában az eredeti szellemességnek és fordulatoknak egy árnyalata sem veszett el. Budapesti Vigszínházban mutatták be és ötleit ott is magával ragadták a közönséget. A Hókuszpókusz nálunk két estére van kitűzve, péntekre és szombatra. Gondos előkészületek után, az Imre Sándor rendezésében s Petróczy Aliceval, Kemény Lászlóval, Mihályfyval, Hoykóval, Tóth Elekkel a főszerepekben adják elő a Hókuszpókusz-t.

Ma este Levél olcsó mozi-helyárakkal. A legizgalmasabb drámai újdonság, a Levél című angol deklatív dráma kerül színre ma este a főszerepben Poór Lilivel, Janovics Jenővel, Kemény Lászlóval, Mihályfy Lászlóval, Petróczy Aliceval, Hoykó Ferenczel, Tóth Elekkel.

Cárnő vasárnap este mérsékelt helyárakkal. Bíró Lajos és Lengyel Menyhért híres Cárnője kerül színre vasárnap este Poór Lilivel a címszerepben. Jegyek délutáni mérsékelt helyárakon előre válthatók erre az előadásra.

Vasárnap délután Marika. Zagon István poétikus és mulatságos Marikája van vasárnap délutánra műsorra tűzve. Előadás kezdete 6 órakor. Helyárak: Olcsó mozi-helyárak: 50, 40, 30, 20 és 10 lej.

* Ha takerékoskodni akar, fűszer és csemege szükségletét Nagy Kálmánnál Str. Tunarilor 2. szám alatt (Szenes ház) szerezze be. Friss töltésű ásványvizek. Naponta friss tea vaj.

BANKHELYISÉG

teljesen modernül felszerelve, kényelemmel berendezve, a város központjában

KIADÓ

Felvilágosításokkal Constantin Rosin ügyvéd. Cluj. Piața Unirii 22 szolgálat

Mirjam

a híres írósnő még csak július 15-ig tartózkodik Kolozsváron. Saját érdekében keresse fel Vár-ucca 3. szám alatti lakását

HIREK

*

A titkos drámaíró és a fürdő

Egy kiváló kolozsvári kollégánk, aki különben, mint minden rendes újságíró, egyben titkos drámaíró is (legalább is fiatal éveiben), néhány nappal ezelőtt találkoztott barátjával, egy másik lap munkatársával, akinek különvéleménye van kollégája drámaírói. A titkos drámaíró-újságíró hirtelen ezt mondta neki:

— Tudod mit? Menjünk együtt fürödni.

A másik nem tudott ellentálni és beleegezett a furcsa ötletbe. Végül is nem illik tiltakozni, amikor az embert fürdeni hívják.

— Helyes, én is éppen est akartam — bólintotta.

Elmentek a Mátyás-fürdőbe. Kádba, természetesen, mert vérbeli újságíró csak az árral és az adóssággal tud uszni, a Szamosban nem. Vettek tehát egy két-kádas fürdőszobát és annak rendje-módja szerint levetköztek.

Mikor a szerencsétlen dőzsat már bent ült a kádban, a drámaíró kolléga összeszedte annak összes ruháit, bezárta egy szekrénybe és kárörvendő gunnyal szólt barátjához:

— Megállj, most a kezem közé kerül-tél, most felolvasom ötfelvételted tragédiámat...

Az egészen csak az a vicc, hogy a trükk már régi, est még annak idején Baudelaire is ugyanígy csinálta Banville-lel, csak hogy erről a kritikusról, hívatásának megfelelőleg, nem tudott semmit.

— Szabadon bocsájtotta a hadbíró a bosszúból feljelentett magyar gazdákat. A Patria írja a következőket: Ezelőtt négy évvel vizsgálat indult Tamás Stefan tordaszentlászlói községi bíró ellen a községi pénzek lelkiismeretlen kezelése miatt. A vizsgálóbizottság 117 ezer lej hiányt fedezett fel, mely összeggel a primár nem tudott elszámolni. A bizottság felszólította a bírót, hogy záros határidőn belül nyugtákkal és igazoló irásokkal igazolja a hiányzó összeget, miután azonban ez nem történt meg, a község bepanaszolta a bírót az ügyességen. A primár bosszúból alapítványt feljelentést tett a hadbíró-ságon Gyurka János és Mátyás P. János magyar parasztságok ellen, az államrend ellen való izgatás vádjával. A gazdákat tartóztatták, de miután rövidesen kiderült ártatlanságuk, szabadonbocsájtották őket. Román lapírunk, a Patria felhívja az esettel kapcsolatban az illetékesek figyelmét, hogy alaposan végeztessék el az előzetes vizsgálatokat, hogy ne kelljen ártatlan embereket napokig, sőt néha hónapokig fogva tartani és hogy személyes szabadságukban ne szenvedjenek kárt a polgárok.

— Ismeretlen mecénás felakarja építeni a pápa nyaralóját. Rómából jelentik: A vatikánban élénken foglalkoznak a pápa nyári lakának kérdésével. Az orvosok ragaszkodnak ahhoz, hogy a pápa gyenge egészségére való tekintettel új nyaralóba menjen üdülni. A pápa nem akar nyaralóba költözni, habár jelentkezett egy ismeretlen mecénás, aki hajlandó az új nyaraló építési költségeit magára vállalni.

Felemelték a telefondíjakat

Az új díjszabás

(Bucuresti, július 12. Saját tud.) A posta technikai bizottsága elkészítette a telefondíjak felemeléséről szóló rendeletet, amely a következő intézkedéseket tartalmazza:

Az ország telefonhálózatát négy kategóriába osztják. Az I. kategóriába tartoznak azok a városok, amelyekben 5000-nél több telefonelőfizető van. A II. kategóriába az 501—5000, a III. kategóriába az 51—500, a IV. kategóriába az 1—50 előfizetőt számláló községek.

Az előfizetések díjai a következők: Házi állomás díja, ha az előfizető nem otthon gyakorolja ipari vagy kereskedelmi foglalkozását, továbbá a közintézmények, az ügyvédek, jogászok, mérnökök, bábák, építésszak lakásán be rendezett telefonok évi díja az I. kategóriában 6000, a II.-ban 5000, a III.-ban 4000, a IV.-ben 3000 lej.

Irodák, házi műhelyek és boltok, üzemek telefonjai a kategóriák szerint 7000, 6000, 4000, 3000 lej.

Bankok, hotelek, korezmék, cukrászdák, kávéházak részére: 11.000, 8000, 5000, 3000 lej.

Klubok számára: 16.000, 11.000, 6000, 3000 lej.

Speciális kiszolgálás

Ha az előfizető telefon útján akarja táviratait feladni vagy megkapni, továbbá ha interurbánbeszélgetéseket akar folytatni, akkor egyhavi átlagos beszélgetéseinek díját tartozik letétbe helyezni.

A beszélgetések díjai

Az egyes telefonbeszélgetések díjai a következők: Ugyanazon községben 3 pere 5 lej. Az előfizető lakásáról a tarifában megállapított minimumon felüli díjköteles beszélgetéseknél 3 percenként 3 lej. Ugyanazon megyében 3 percenként 25 km. távolságig 10 lej, 50 km.-ig 15 lej, 100 km.-ig 20 lej.

Különböző megyékkel folytatott beszélgetéseknél 3 percenként 20 lej.

Este 9 és reggel 8 óra között 60 százalékos a díj. Sürgősségi díj háromszoros. Sajtóbeszélgetések reggel 7—8, d. u. 1—3 és este 6—12 közt 50 százalékos kedvezményt kapnak.

HÓKUSZPÓKUSZ

a Magyar Színházban pénteken és szombaton

Az európai színházak legszenzációsabb ujdonsága

Irtó: Curt Götz

Fordította: Karinthy Frigyes

— Tökés Anni eljátsza a Romeo és Julia erkélyjelenetét az újságíró-klub kerti ünnepén. Szenzációs művészi eseménye lesz az újságíró-klub szombat esti kerti ünnepségének. A vezetőségnek sikerült egyetlen fellépésre megnyernie Tökés Annit, a budapesti Nemzeti Színház kiváló drámai művésznőjét, aki szabad színpadon eljátsza Romeo és Julia híres erkélyjelenetét. Tökés Anni tudvalevőleg marosvásárhelyi leány, ma is román állampolgár s öt év alatt futotta meg azt a rendkívüli művészi karriert, amelynek csúcspontja a Nemzeti Színház tagsága. A pompás kerti ünnepség műsorát egyik közelebbi számunkban részletesen közöljük.

— Kacagóest a Magyar Színházban. A Magyar Színház igazgatósága f. hó 17-én, kedden este 9 órai kezdettel az idej kabaréirodalom slágerdarabjaival nagy kacagóestét rendez, amelyre leköltötte vendégeikül Sugár Flórá, Gy. Székely Klárát, Pálffy Olyt, Darvas Ernőt, Deésy Jenőt és Salgó Oszkár. Színrekerül: a Sakk Matt (Zágon István bohózata), A gyáva fráter (Nóti Károly tréfája), Kinek a szőke, kinek a barna (Győri Illés István 1 felvonásos tréfás operettje), A papa vizsgálója (Szenes Béla tréfája), Házasodjunk emberek! (énekes bluet) s ezenkívül énekes-táncos duettek és szölok. A műsort Győri Illés István aktuális konferansza egészíti ki. Az idej szezon első nívós kabaré-estjére jegyek elővételezhetők a Magyar Színház pénztáránál rendes helyárral.

— Új magyar lap indul Párisban. Párisból jelentik: Új magyar lap indult meg a napokban Párisban, mely egyelőre kéthetenként fog megjelenni. A lap címe „Párisi Magyarság” lesz.

— Pályázati hirdetmény. A Zálau-Zilah ref. Wesselényi kollégium előjárósága pályázatot hirdet a következő helyettes tanszékekre: 1. két román nyelv- és irodalmi tanszék, melyek egyike román történelem és földrajz tanításával jár, 2. egy természettudomány, 3. egy francia nyelv- és irodalom, 4. egy ref. vallás- és hittan tanszék. Pályázhatnak törvényes képességgel (1—3. sorszám alatti állásokra legalább licentiátussal) bíró jelöltek. Nem református vallásuk pályázata is figyelembe vétetik. Javaslom az állami megfelelő képesítésű tanároknak járó tisztség. Az állások 1928 szeptember 1-én foglalandók el. Pályázatok július 20-ig a kollégium igazgatóságához adandók be. — Zálau-Zilah. 1928 július 8. Végh Samu igazgató.

— Löwenstein lelki üdvéért. Brüsszelből jelentik, hogy a Szent Gudulatemplomban rekviemet tartottak az elhunyt Löwenstein bankár lelki üdvéért.

— Keresik a Landau merénylet tettesét. A Mainz-ból jelentik: Landau mellett agyonlőtt állítólagos német-francia határőr gyilkosát úgy Németország, mint Franciaország rendőrsége lázasan kutatja.

* Jókarban levő ajtók, ablakok olcsón eladó. Kalvin-ucca 22.

— Drága felfedezés. Mr. Josuah Powder még nemrég tekintélyes háztulajdonos volt a Nevada-állambeli Creak fürdőhelyen. Az egyik falra képet akart felakasztani, de a szög mindig elgörbült, valahányszor be akarta verni. Kutatni kezdte a dolog okát és amikor azokat a köveket vizsgálta, amelyek a falat alkották, az egyik helyen aranyat tartalmazó erőt látott felcsillani. A szomszédos kődarab próbája ugyanígy ütött ki. Most aztán nem habozott sokáig és lebontatta a házat. Mire az utolsó kő is meg lett mozgatva, kitűnt, hogy éppen csak abban a két kődarabban volt arany, mely összesen vagy kileneven dollár értéket képvisel.

MOZIVILAG

*

Tizenöt főszereplő egy filmben

A híres rendezőnek, Victor Jansonnak legutolsó filmje: „Babetta Bomberling kisasszony vőlegényei” nem kevesebb mint tizenöt főszereplőt foglalkoztat. Ezek közül felsorolunk néhányat, és pedig Xenia Desni, Walter Rilla, Hanny Weisse, Livio Paparelli, Lidya Poteckina, Jakob Tiedtke, Ida Wüst, Brune Kastner stb.

A művészeknek ez a tekintélyes száma rekordszámba megy a filmművészet eddigi multjában. A szereplők egy elbájos vigjátékban szerepelnek, amelyet Berend Alice ismert író regénye alapján rendeztek. A film premierje Berlinben volt az Ufában, olyan sikerrel, amely csak az igazán sikertelt filmeket szokta kísérni. Kolozsváron péntektől kezdve a Select- és Grand-mozgók vetítik a filmet.

Megint jönnek a Dóni kozákok

A volt cári kozáktisztekből rekrutálódott énekkórusok közül már a kolozsvári közönségnek alkalma volt hallgatnia egyet. Általános érdeklődésre tarthat számot az, hogy július 20-án Kolozsvárra érkezik az Anatol Barskoff karmestere alatt működő 19 tagú énekkar, mely a legművészebb és legképzettebb az összes kozákkórusok közül. A legszebb orosz népdalokat, balladákat énekelnek művészi felkészültséggel és saját magukat kísérik az orosz nemzeti hangszerekkel, balalajkával és egyebekkel.

A kozákkórus szereplése annál is inkább érdekes lesz, mert fellépésüket speciális előadásra költötték le július 20-ára, amikor ugyanis a Szibéria című grandiózus filmet fogja bemutatni a kolozsvári Select- és Grand-mozgó.

Szenzációs rádió-ujdonságok

é keztek

az

ELECTRIKÁHOZ

Cluj, Calea Victoriei No. 1
(völi Kossuth Lajos-utca)

*

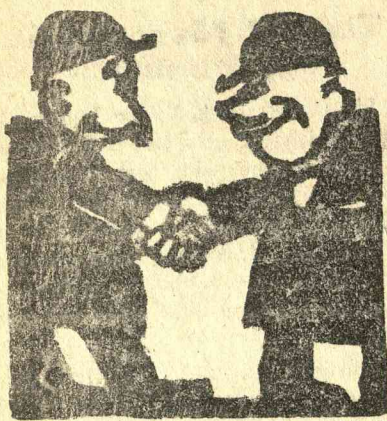
Hangszóró [Lautsprecher]

Lei 920-tól!

TUNGSRAM RÁDIÓCSŐ

Fogadjunk...

— Fogadjunk, Pancser, el sem hiszi, ha mondom, hogy bevezetik Kolozsváron is az autótaxikat.

— Végre egy egészséges ötlet. Nem tetszik tudni, hogy mikor lehet már olcsón autózni?

— Majd ha...

— Csak nincs valami baj?

— Dehogy, de addig nem lehet engedélyt adni rá, míg a szabályrendelet el nem készül.

— Na és miért nem csinálják meg a szabályrendeletet?

— De nehéz fejű maga máma. A városi tanács úgy gondolja, hogyha nincs még autótaxijárát, miért csináljon szabályrendeletet.

— De ha csinálná a tanács, lenne rögtön autótaxijárát?

— Úgy látszik, hogy ez már egy más kérdés, mert ez az ötlet nem jutott eszébe a tanácsnak.

— Hallotta, hogy a francia bankárok megérkeztek a fővárosba?

— Hogyne, sőt arról is beszélnek, hogy mit hoztak ajándékba.

— Kölcsönt?

— Kölcsönös udvariasságot.

— Nézze, Pancser, ne mondjon rossz vicceket. Árulja el, hogy tényleg mit hoztak a bankárok.

— A kis Móriska büszkén meséli, hogy nagynénije látogatónak érkezett.

„Azán hozott valamit?” — kérde az érdeklődő.

„Hogyne hozott volna!” — büszkélkedik Móriska. — Hozott egy hangyatojáratot az aranyhálnak.”

— Nem tud valami részletet arról, hogyan folynak a kölcsöntárgyalások?

— Arról pontos információim nincsenek, de elmondok majd egy témát, amit sikerrel alkalmazhatnak: Például: „Hajlandó-e nekem hitelbe ruhát adni, ha zálogot hagyok?”

„Hogyne?” — mert természetesen ez a felelet a biztosított felajánlásakor.

„Akkor adjon nekem két ruhát és a jobbikat itt hagyom zálogba.”

— Hallja, Pancser, mióta ilyen nagy fináncszeni maga?

— Ja, kérem, nekem volt alkalmam Bratianu Vintilától tanulni...

— Akkor mára nála maradunk...

— Tudok még egy nagyobb fináncszenit.

— Ugyan, ki lehet az?

— Mindenki, aki Fischbein László Főter 29. alatti divatruházából vásárol.

— Igaza van és nála maradunk...

Tennis-nadrág

I.-a. drill Lei 540'—

Trench-coat

Lei 3400'—

NEUMANN M.

férfi- és fiuruhaárúháza Cluj, P. Unirii 14

A marosvásárhelyi tábla fogvatartja Kohn Márton szesznyagkereskedőt és társait

(Tárgu-Mureș—Marosvásárhely, július 12. Saját tud.) A marosvásárhelyi ítélőtábla szerdán délelőtt vette tárgyalás alá Kohn Márton marosvásárhelyi szesznyagkereskedő és társai ügyét, akiket feketeszesz forgalmazásával vádol meg az ügyészség és ezért öke letartóztatásba helyezte.

A marosvásárhelyi törvényszék vádpancsera — mint megirtuk — hétfőn a letartóztatás megszüntetését mondotta ki, amelyet azonban az ügyészség megfellebbezett. A királyi ítélőtábla a mai napon zárt ülésben kimondotta, hogy

az előzetes letartóztatást közérdekből fenntartja.

A tábla határozatában kimondta, hogy a fogvatartás a további bűnözés megállítására szükséges, másfelől a büntetés kiszabása oly mérvű lehet, hogy a vádlottak szökésétől kell tartani. A határozat folytán Kohn Márton, mint Hirsch Emil, Kohn megbízottja, Schuller József pénzügyi főbiztos, Mózes Jakab szeszszőző és Merk György szeszadóellenőr, a vizsgálat tartama alatt fogvamaradnak.

Magánforrásból nyert információk szerint az ügyész elrendelte Kohn Márton fogságának szigorítását. A szigorított fogság indító oka: A letartóztatott Kohn Márton az ügyészség fogházából izeteket csempésztetett ki.

Ramsay Macdonald súlyos bírálata a Népszövetségről

(London, július 12. A Mai Világ londoni levelezőjétől.) Az angol munkáspárt vezére, Ramsay Macdonald, terjedelmes cikket írt a Labour Party hivatalos lapjában a Népszövetség működéséről. A volt brit miniszterelnök lesújtó bírálatot mond a legutóbbi genfi tanácskozásokról.

Röviddel ezelőtt zajlott le a Népszövetség tanácsának értekezlete — írja cikkében Macdonald — és szeptemberben sor kerül az ez évi közgyűlésre. Minél gyakrabban megismétlődnek ezek az évenkénti összejövetelek, annál nagyobb az elkeseredés a Népszövetség munkájának terméketlensége miatt. Evvel nem akarom azt mondani, hogy a Népszövetség káros munkát fejt ki. Tény azonban, hogy igen keveset produkál. Aki már részt vett a genfi tanácskozásokon, az nem becsüli alá az egyes akciók elé gördülő nehézségeket, azonban azt sem vitathatja senkisé, hogy sürgős szükség van cselekedetekre. Ha mindenki amugyis teljes erejével Európa jövőjének jobbrafordulásán dolgozna, akkor nem lenne szükségünk a Népszövetségre. Sajnos azonban nem ez a helyzet.

Kézenfekvő, hogy a munkások elviselhető élet-standardja csakis nemzetközi konvenció útján biztosítható. A brit kormány ennek ellenére megtagadja a

washingtoni 8 órai munkanapról szóló egyezmény ratifikálását.

A tengeri leszerelési konferencia kudarcra jut, mivel sem a brit, sem az amerikai delegációk nem törekedtek komolyan megegyezésre.

A kis államok ügyei a nagyhatalmak érdekei szerint nyerne elintézés.

Olyan szerződések kerülnek ratifikálásra, amelyek ellenkeznek a békés politikával és nyíltan kigunyolják a Népszövetség autoritását. Genfben működnek ugyan nemzetközi bizottságok, azonban nemzetközi politikáról nincsen szó.

Vajjon van-e a világon még valami, amely mélyebb lehangoltságot kelthetne, mint a tanácsulések munkálatai? Egyik főfeladata volt Lengyelország és Litvánia viszályát Wilna birtokáért elintézni. Semmitsem intézett el. A Népszövetség Wilna megszállását igen erélytelenül kezeli. A második kérdés Magyarország és Románia pere volt a magyar optánsoknak a trianoni szerződés szerint való kártérítési igényei körül. Ez sem nyert elintézés. Azután itt volt a szentgottihárdi fegyvercsempészet.

Macdonald azután különböző bizonyítékokat hoz fel a Népszövetség csődjére vonatkozólag, majd megállapítja, hogy az eredménytelenség oka a szellem, az erő, a nemzeti egyéniség teljes hiánya.

SPORTVILÁG

A magyar vízipóló válogatott megverte a bajorokat

(Nürnberg, július 12.) Óriási érdeklődés mellett ma tartották meg Magyarország és Bajorország válogatott vízipóló csapatainak mérkőzését. A versenyt a magyar csapat mindvégig vezetve folyé nyesen nyerte, a bajor csapat még a végsgólt sem tudta megszerezni. Eredmény 6:0 Magyarországnak javára. Érdekes, hogy az első félidő eredménye 0:0, a magyar csapat a második félidőben érte el összes góljait.

Kerékpáros körutazás

Az Erdélyi Kárpát-Egyesület kerékpáros osztálya a radnai havasok körül egy 500 km. hosszúra terjedő kerékpáros turista körutazást rendez, melyre előzetesen jelentkezni kell az egyesületi irodában. Utirány: Szamosújvár, Dés, Bethlen, Szálva, Teles, Romuli, Borsa, Királybaba, Iacabeni, Dorna-Vatra, Borghóprund, Beszterce, Telke, Mócs és Kolozs. E kirándulás egyik csoportja Rosenberger József vezetésével július 15-én d. u. 4 órakor indul és 8 napon át végzi útját; egy másik csoport augusztus 15-én indul és vezetője Orosz Endre.

E 2 heti időre tervezett és csodaszép erdős vidékeken átvezető utra gyakorlott kerékpáros vendégek is jelentkezhetnek. Uti költség 500 lej.

Szombaton este lesz a kolozsvári bírók tisztujtása

Szombaton este 9 órakor tartja a kolozsvári bíróbizottság ezidei tisztujtató közgyűlését. Itt említjük meg, hogy a kolozsvári bíróvizsgákat az őszi szezon elejére halasztották.

Az Universitatea versenye miatt maradt el a Haggibor uszóversenye

Az Universitatea vasárnapi országos uszóversenyének előreláthatólag nagy sikere lesz. A kedvező időjárás, a nevezések nagy száma és a lelkes U-gárda áldozatkészsége garanciák a verseny eredményességére.

Semmiesetre sem hallgathatjuk el azonban ezen versenynap kitűzésével kapcsolatosan elkövetett súlyos és nem a legsportszerűbb hibáját az Uszósövetségnek. Július 15-ét eredetileg a Haggibor-uszókának adták és utólag mégis az Universitateának is engedélyezték. A Haggibor szívesen állott félre, azonban a szövetség ezen eljárása semmiesetre sem szül jó vért.

Országos bírógyűlés. Aug. 5-én az AAFAR, a Birák Országos Szövetsége, Brassóban fogja megtartani rendes évi közgyűlését.

— Elköltözés miatt complete hálószoba, két ingaóra, rézágy, éjjeli szekrénnel, két mahagoni szekrény, lőszormatracok, bicikli, 2 lábzsák, konyhaedény, seslontakarók jutányosan eladók. — Str. Tebei (Sándor László-u.) 8.

Okleveles középiskolai tanár olcsón vállalja középiskolai tanulók vizsgára való előkészítését. Jelentkezéseket a kiadóhivatal elfogad.

* LAPUNK BUDAPESTEN állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában VIII. Baross-tér 19.

* Legnagyobb kottásbolt a Hegedűs kottázlet. Oradea-Nagyvárad

NYARALÁSÁT

gyönyörű fenyvesek közötti magaslaton, 10 holdas parkírozott kastélyban, Kolozsvártól 11 kilométer távolságra, klimatikus helyen töltheti. Kifűző forrásvíz, jó házi koszt, savó és tejcura, szép erdős kiránduló helyek, hideg és meleg fürdő áll a nyaralók rendelkezésére.

Naponta ötszöri étkezés és lakás 200 lej

Kozák István hírtokos, Suciac.

Bővebb felvilágosítás a „Lloyd Express” hirdetési vállalatnál kapható Cluj, Str. Radu 9. : Telefon: 14—55.

Hotel Metropol Bukarest

a királyi palotával szemben

MAI VILÁG

minder díjasója

15% kedvezményt kap a szobaárakból

ha felmutatja ezt a hirdetést!

Kiadja: A Mai Világ Lapkiadóvállalat. — Nyomtatott a „Lapkiadó” R.T. körforgóján Cluj, Strada Universității Nr. 3 Telefon: 6-94. — Cenzurat: Suciu